содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
1. Историски периоди ***Поими*** (временски периоди: година,деценија, век, милениум, ера;)	Го определува траењето на основните временски периоди: година, деценија, век, милениум.	1	**Воведна активност-** Учениците разгледуваат илустрации од историски календари **Главна активности-искуствено учење** Поделени во групи, изработуваат 10 ленти од по 1 метар (претставуваат еден милениум) и ги составуваат една со друга, 1 лента од 1 метар, т. е. 100 сантиметри (претставува еден век), 1 лента од 10 сантиметри (претставува деценија) и една лента од 1 сантиметар (претставува една година). Лентите ги редат на начин кој ќе овозможи визуелна споредба на временските периоди што ги прикажуваат. Подредуваат од најдолг до најкус временски период. Алтернативно, лентите може да се нацртаат во училишниот двор. **Завршна активност-извлекување заклучоци** Дискутираат што претставува време од десет години (деценија), од сто години (век), од илјада години (милениум). **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствувавте? 3. Што научивте? 4. Како може наученото да го користиме во секојдневниот живот? (макс. 5 мин)	Дигитални паметни уреди Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари.	• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • изработката на проектите, • придонесот во изведување на заклучоците

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
2. Историски периоди ***Поими*** (временски периоди: година,деценија, век, милениум, ера; историски епохи, праисторија: камено време, метално време;)	Прави разлика меѓу праисторија и историја.	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** На учениците им се презентира периодот на праисторијата кој започнува со појавата на човекот и ги објаснува главните одлики на праисторијата. **Главна активности-искуствено учење** Потоа учениците, поделени во групи, на интернет бараат информации за да одговорат на прашањата: Како живееле луѓето во праисторијата? ; **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Информациите ги презентираат пред другите и преку отворена дискусија ги извлекуваат заклучоците **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Дигитални паметни уреди Временска лента за настани од минатото, од праисторијата до денес.	• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • изработката на проектите, • придонесот во изведување на заклучоците

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
3. Историски периоди ***Поими*** (временски периоди: година,деценија, век, милениум, ера; историски епохи, праисторија: камено време, метално време;)	Ги наведува одликите на каменото и металното време и редоследот на нивното јавување.	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Преку презентација учениците се запознаваат со историските епохи **Главна активности-искуствено учење** Учениците, поделени во групи, на интернет бараат информации за да одговорат на прашањата: Зошто одреден период од праисторијата се нарекува камено, а одреден период метално време? ; Што придонело така да се наречат? Кои пронајдоци влијаеле на промената на начинот на живот на луѓето во тоа време? **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Информациите ги презентираат пред другите и преку отворена дискусија ги извлекуваат заклучоците **Рефлексија** Севоди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Дигитални паметни уреди • Илустративен приказ на историските периоди.	• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • изработката на проектите, • придонесот во изведување на заклучоците

resursi.literatura.mk

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
4. Историски периоди ***Поими*** (временски периоди: година,деценија, век, милениум, ера; историски епохи, праисторија: камено време, метално време;)	Ги наведува главните откритија во праисторијата и го опишува нивното влијание врз начинот на живот на луѓето (користење на говорот, појава на огнот, појава на металите, откривање на тркалото).	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Разгледуваат енциклопедии и преку илустаративен приказ се запознаваат со животот на луѓето во праисторијата **Главна активности-искуствено учење** Учениците изведуваат активност „Торбата од минатото”. Од затворена торба влечат илустрации на предмети од праисторијата и сцени од животот во праисторијата во кои се прикажани главните откритија и ги поставуваат на претходно изработена временска лента со обележано камено и метално време **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Дискутираат и го споредуваат животот на луѓето во различните историски епохи **Рефлексија** Севоди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Дигитални паметни уреди Временска лента за настани од минатото, од праисторијата до денес. • Илустративен приказ на историските периоди.	• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • изработката на проектите, • придонесот во изведување на заклучоците

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
5. Историски периоди ***Поими*** (временски периоди: година,деценија, век, милениум, ера; историски епохи, праисторија: камено време, метално време;)	Ја објаснува улогата на создавањето на писмото за историјата. • Ги наведува првите познати откриени писма (хиероглифското писмо во Египет и клинестото писмо во Месопотамија).	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Преку визуелна презентација на учениците им се прикажува како изгледаат првите писмени артефакти и на кој простор се пронајдени. **Главна активности-искуствено учење** Учениците (поделени во групи) добиваат работен лист со знаци од некое од старите писма со нивното значење. Нивна задача е на голем лист хартија да препишат некои од нив и по можност да ги групираат како во „реченица”. Секоја група ги презентира напишаните „реченици” и го толкува нивното значење. Се води дискусија преку која учениците го согледуваат значењето на писмото и можноста тоа што ќе се запише да се пренесе на другите генерации. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крајот се заклучува дека периодот од развојот на човештвото до појавата на писмото (период за кој нема пишани документи) се нарекува праисторија, а периодот од појавата на писмото до денес се нарекува историја	Дигитални паметни уреди • Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари. • Илустративен приказ на историските периоди. • Временска лента за настани од минатото, од праисторијата до денес.	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците,

			Рефлексија Севоди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствувавте? 3. Што научивте? 4. Како можеме научено да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
6. Историски периоди ***Поими*** (историја: стар век/античка историја, среден век / средновековие, нов век/модерна историја и најново време/современа историја	Ги наведува основните историски периоди (стариот век/античка историја, средниот век/средновековие, новиот век/модерна историја и најново време/современа историја) и ги лоцира на временска лента	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** На таблата е нацртана временска лента на која се прикажани периодите од историјата (стариот, средниот и новиот век), вклучително и границата меѓу периодот пред нашата ера и периодот на нашата ера. **Главна активности-искуствено учење** Учениците, поделени во групи, изведуваат активност „Торбата од минатото” во која претходно се ставени: 1) фотографии на познати личности од различни историски периоди со нивните имиња и години кога живееле (на пример: Клеопатра, Александар Македонски, Аристотел, Никола Коперник, Марко Поло, Скендербег, Катерина Велика, кралицата Викторија, Гоце Делчев), 2) илустрации на познати настани од различни периоди на историјата со нивните називи и годините кога се случиле (пример: изградбата на Виа Игнација, уништувањето на Помпеја, преселбата на Словените, Самоиловото царство, крстоносните војни,големата чума во Европа, Првата индустриска револуција, откривањето на Америка) и 3) мапи или симболи кои прикажуваат стари цивилизации, царства или градови држави со називот и годините кога постоеле (пример: Месопотамија, Картагина, Римско Царство, Византија, Венеција).	Дигитални паметни уреди • Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари. • Илустративен приказ на историските периоди. • Временска лента за настани од минатото, од праисторијата до денес.	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците,

			Секоја илустрација, освен со назив и година/-и е проследена и со кус текст (1 до 2 реченици). Секоја група наизменично влече по една од илустрациите од торбата и ја поставува на временската лента. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крајот заеднички се наведува што е лоцирано во секој од трите периоди. **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности –*****<u>*активноста продолжува од претходниот час*</u>**	**средства**	**следење на напредокот**
7. Историски периоди ***Поими*** (историја: стар век/античка историја, среден век / средновековие, нов век/модерна историја и најново време/современа историја	Ја претставува поделбата на периодот пред нашата ера и периодот на нашата ера на временска лента	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** На таблата е нацртана временска лента на која се прикажани периодите од историјата (стариот, средниот и новиот век), вклучително и границата меѓу периодот пред нашата ера и периодот на нашата ера. **Главна активности-искуствено учење** Учениците, поделени во групи, изведуваат активност „Торбата од минатото" во која претходно се ставени: 1) фотографии на познати личности од различни историски периоди со нивните имиња и години кога живееле (на пример: Клеопатра, Александар Македонски, Аристотел, Никола Коперник, Марко Поло, Скендербег, Катерина Велика, кралицата Викторија, Гоце Делчев), 2) илустрации на познати настани од различни периоди на историјата со нивните називи и годините кога се случиле (пример: изградбата на Виа Игнација, уништувањето на Помпеја, преселбата на Словените, Самоиловото царство, крстоносните војни,големата чума во	Дигитални паметни уреди • Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари. • Илустративен приказ на историските периоди. • Временска лента за настани од минатото, од праисторијата до денес.	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, • усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, •практичните изведби поврзани со стандардите за оценување. •изработката на

			Европа, Првата индустриска револуција, откривањето на Америка) и 3) мапи или симболи кои прикажуваат стари цивилизации, царства или градови држави со називот и годините кога постоеле (пример: Месопотамија, Картагина, Римско Царство, Византија, Венеција). Секоја илустрација, освен со назив и година/-и е проследена и со кус текст (1 до 2 реченици). Секоја група наизменично влече по една од илустрациите од торбата и ја поставува на временската лента. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крајот заеднички се наведува што е лоцирано во секој од трите периоди. **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		проектите, домашните

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
8. Активности за следење на постигањата на учениците	Систематизирање и проверка на стекнатите знаења	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Учениците добиваат работен лист. Го разгледуваат и прашуваат ако нешто им е нејасно. **Главна активности-искуствено учење** Учениците индивидуално го пополнуваат работниот лист. **Завршна активност-извлекување заклучоци** Заеднички се читаат прашањата и одговараат. **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствувавте? 3. Што научивте? 4. Како може наученото да го користиме во секојдневниот живот? (макс. 5 мин)	Дигитални паметни уреди • Работен лист	усните одговори на прашања поставени од наставникот • одговорите на квизови кои се дел од поучувањето

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**часови и дата на реализација**	**активности**	**средства**	**следење на напредокот**
9. . **Сметање на времето низ историјата** ***Поими*** (египетски календар, асирски календар, исламски календар, еврејски календар, јулијански календар, грегоријански календар)	Ги објаснува основните карактеристики на сметање на времето низ историјата и наведува примери за различните начини на сметање на времето во минатото.	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Преку визуелна презентација учениците објаснуваат што претставува календарот во кој е прикажана тековната година. **Главна активности-искуствено учење** Учениците добиваат пишан календар или користат календар на електронски уред за да утврдат како се организирани деновите, неделите и месеците во рамки на годината за која важи календарот календарот. Со учениците се дискутира за што се користи календарот во секојдневниот живот, кои денови се работни, а кои се викенди и празници, за планирање на работата, слободното време итн. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Учениците заклучуваат дека начинот на кој се пресметува и прикажува времето денес, се разликува од тоа како било во минатото и	Дигитални паметни уреди. • Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари.	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,▪ придонесот во групните активности, ▪ придонесот во изведување на заклучоците,▪ учеството во истражувањата

			наведуваат примери за различните начини на сметање на времето во минатото **Рефлексија** Севоди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствувавте? 3. Што научивте? 4. Како можеме научено да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**часови и дата на реализација**	**активности**	**средства**	**следење на напредокот**
10. . **Сметање на времето низ историјата** ***Поими*** (египетски календар, асирски календар, исламски календар, еврејски календар, јулијански календар, грегоријански календар)	- Го опишува начинот на пресметување на времето според различни календари кои се користеле во минатото во различни делови од светот.	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Разгледуваат енциклопедии со илустарции за сметање на времето. **Главна активности-искуствено учење** Учениците, поделени во групи, добиваат задача да истражат како се смета времето (кога почнувала годината, колку месеци имала, колку недели и денови, кога почнувале итн.) според египетскиот, асирскиот, исламскиот, еврејскиот и јулијанскиот календар (по еден за секоја група). Секоја група подготвува мултимедијална презентација во која освен што прикажува кога настанал и каде се користел календарот што го истражувала го споредува со официјалниот календар што се користи денес (на пример: според начинот на кој се определува годината, колку трае годината, временските периоди кои ја определуваат итн.) **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Групите на крај презентираат и ги споредуваат информациите кои ги презентираат **Рефлексија**	Дигитални паметни уреди. • Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари.	-Усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, •практичните изведби поврзани со стандардите за оценување. •изработката на проектите, домашните задачи,

			Cеводи дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**часови и дата на реализација**	**активности – *<u>продолжение од претходниот час</u>***	**средства**	**следење на напредокот**
11. . **Сметање на времето низ историјата** ***Поими*** (египетски календар, асирски календар, исламски календар, еврејски календар, јулијански календар, грегоријански календар)	- Го опишува начинот на пресметување на времето според различни календари кои се користеле во минатото во различни делови од светот.	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Разгледуваат енциклопедии со илустарции за сметање на времето **Главна активности-искуствено учење** Учениците, поделени во групи, добиваат задача да истражат како се смета времето (кога почнувала годината, колку месеци имала, колку недели и денови, кога почнувале итн.) според египетскиот, асирскиот, исламскиот, еврејскиот и јулијанскиот календар (по еден за секоја група). Секоја група подготвува мултимедијална презентација во која освен што прикажува кога настанал и каде се користел календарот што го истражувала го споредува со официјалниот календар што се користи денес (на пример: според начинот на кој се определува годината, колку трае годината, временските периоди кои ја определуваат итн.)	Дигитални паметни уреди. • Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари.	-Усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, •практичните изведби поврзани со стандардите за оценување. •изработката на проектите

			Завршна активност-извлекување заклу-чоци Презентациите од сите групи, преку дискусија, се согледува разликата меѓу старите календари и се заклучува врз основа на што се пресметувало времето во минатото (движењето на Сонцето, Месечината, ѕвездите/планетите). **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	стандарди за оценување	часови и дата на реализација	активности	средства	следење на напредокот
12. . **Сметање на времето низ историјата** ***Поими*** (египетски календар, асирски календар, исламски календар, еврејски календар, јулијански календар, грегоријански календар)	- Го опишува начинот на пресметување на времето според различни календари кои се користеле во минатото во различни делови од светот.	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Истражување на интернет за различни календари **Главна активности-искуствено учење** Преку визуелна презентација, се објаснува кога и зошто е воведен грегоријанскиот календар што се користи денеска во целиот свет при официјалното прикажување на времето. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Низ дискусија се резимираат разликите меѓу старите календари и грегоријанскиот календар. **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Интернет портали илустрации .	-Усни одговори на прашања поставени од наставникот - изработка на проекти

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**часови и дата на реализација**	**активности**	**средства**	**следење на напредокот**
13 . **Сметање на времето низ историјата** ***Поими*** (египетски календар, асирски календар, исламски календар, еврејски календар, јулијански календар, грегоријански календар)	- Го опишува начинот на пресметување на времето според различни календари кои се користеле во минатото во различни делови од светот.	1	. **Воведна активност-активирање на предзнаењата** Давање напаствија за изработка на проектната активност **Главна активности-искуствено учење** Изработка на проект Учениците, поделени во групи,истражуваат за кои намени сè уште се користат јулијанскиот, исламскиот и еврејскиот календар во нашата држава. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Групите на крај презентираат и заеднички се заклучува за улогата на старите календари при определување на верските празници **Рефлексија** Северди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	. Дигитални паметни уреди. • Календар за сметање на времето и илустрации од историски календари -Интернет портали Илустрации	- усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците,

содржини (и поими)	стандарди за оценување	часови и дата на реализација	активности	средства	следење на напредокот
14 Историски извори ***Поими*** (материјални извори, пишани извори; археолошки наоѓалишта, архиви, музеи) .	- Ги именува видовите историски извори (материјални и пишани) и ги опишува според карактеристиките	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** На учениците им се објаснува дека за историјата се учи преку податоци за минатото од различни извори кои може да бидат материјални и пишани. **Главна активности-искуствено учење** Учениците ги користат мобилните телефони за одговарање на прашања преку ментиметар – за секоја илустрација што им ја прикажува наставникот (на пример: историска мапа; фотографија на лице или настан од минатото; археолошка ископина, како на пример: монета или друг предмет; писмо или друг документ од минатото; дневник кој опишува настан од минатото или живот на позната личност), секоја група одделно определува дали дадената илустрација прикажува материјален или пишан извор. По секоја илустрација се објаснува точниот одговор и се коментираат графиконите на кои се претставени одговорите на учениците.	. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста	- усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците,

			Завршна активност-извлекување заклу-чоци На крајот учениците резимираат – ги групираат дадените примери во двата вида извори и наведуваат и други примери за секој вид **Рефлексија** Севоди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**часови и дата на реализација**	**активности**	**средства**	**следење на напредокот**
15 **Историски извори** ***Поими*** (материјални извори, пишани извори; археолошки наоѓалишта, архиви, музеи) .	-Наведува примери за секој вид историски извор	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** На учениците им се објаснува дека за историјата се учи преку податоци за минатото од различни извори кои може да бидат материјални и пишани. **Главна активности-искуствено учење** Учениците ги користат мобилните телефони за одговарање на прашања преку ментиметар – за секоја илустрација што им ја прикажува наставникот (на пример: историска мапа; фотографија на лице или настан од минатото; археолошка ископина, како на пример: монета или друг предмет; писмо или друг документ од минатото; дневник кој опишува настан од минатото или живот на позната личност), секој ученик индивидуално определува дали дадената илустрација прикажува материјален или пишан извор. По секоја илустрација се објаснува точниот одговор и се коментираат графиконите на кои се претставени одговорите на учениците.	. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста	- усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците,

			Завршна активност-извлекување заклучоци На крајот учениците резимираат – ги групираат дадените примери во двата вида извори и наведуваат и други примери за секој вид **Рефлексија** Севоди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствувавте? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**часови и дата на реализација**	**активности**	**средства**	**следење на напредокот**
16. Историски извори ***Поими*** (материјални извори, пишани извори; археолошки наоѓалишта, архиви, музеи) .	- Ги поврзува различните видови историски извори со институциите во кои се чуваат (архив, музеј, библиотека)	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** На учениците им се претставуваат институциите во кои се чуваат историски извори: археолошки музеј (https://mdz. matterport. com/shonj/?m=1zAEcDjfadcDj&utm_source=4 ; **http://tours. rcku. org. mk/eu/Muzej** Kumanovo/ ; https://www. google. co. uk/maps/|51. 5192048,- 0. 1274951,2a,75y,172. 87h,89. 26t/data=!3m6!1e1!3m4!1sFyBuFtvu6FeVvVVc5--uiw!2e0!7i13312!8i6656? hl=en), архив (https://arhiv. mk/ ; https://njnjnj. nationalarchives. gov. uk/museum/) и библиотека(http://nubsk. edu. mk/ ; . . . . .). **Главна активности-искуствено учење** Додека ги гледаат презентациите, учениците запишуваат на лист пред себе каков вид извори идентификувале во секоја од презентираните институции. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крајот заеднички ги поврзуваат различните видови историски извори со институциите во кои се чуваат.	. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста	- усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците,

			Рефлексија Северди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
17. Познати археолошки наоѓалишта во светот ***Поими*** (Стоунхеџ, Кинескиот ѕид, пирамидите во Гиза, Мачу Пикчу, Чичен Ица, Акропол, Римскиот колосеум)	Наведува и опишува познати археолошки наоѓалишта во светот	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Преку бура на идеи се објаснува поимот наоѓалиште **Главна активности-искуствено учење** Се споделуваат линкови од визуелни археолошки наоѓалишта: Стоунхеџ (https://www. english heritage. org. uk/visit/places/stonehenge/history-and-stories/stonehenge360/), Кинескиот ѕид (https://www. youtube. com/watch? v=WXIfF7TN1QQ), пирамидите во Гиза (https://www. mentalfloss. com/article/645564/take-virtual tour-pyramids-giza презентации за следните а), Мачу Пикчу (https://www. youvisit. com/tour/machupicchu), Чичен Ица (https://www. airpano. com/360photo/chichen-itza-mexico/), Акропол (https://www. acropolisvirtualtour. gr/) и Римскиот колосеум (https://historyview. org/library/roman-colosseum/). Поделени во групи ги разгледуваат и прибираат податоци за секое наоѓалиште. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Учениците на крајот се договараат за активностите за наредниот час. **Рефлексија** Северди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Прикази за археолошки наоѓалишта во светот и нашата држава. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента. Географска карта географски атлас	-• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување.

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
18. Познати археолошки наоѓалишта во светот ***Поими*** (Стоунхенџ, Кинескиот ѕид, пирамидите во Гиза, Мачу Пикчу, Чичен Ица, Акропол, Римскиот колосеум)	Наведува и опишува познати археолошки наоѓалишта во светот	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Учениците продолжуваат со активностите од претходниот час. **Главна активности-искуствено учење** Учениците во истите групи самите истражуваат кој го изградил, каде се наоѓа и од кога потекнува и наодите ги презентираат пред сите. Истата постапка се повторува за секое наоѓалиште одделно. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крајот секое наоѓалиште го лоцираат на географска карта и на временска лента. **Рефлексија** Северди дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Прикази за археолошки наоѓалишта во светот и нашата држава. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента. Географска карта географски атлас	-• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување.

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
19. Познати археолошки наоѓалишта во светот ***Поими*** *(Стоунхеџ, Кинескиот sид, пирамидите во Гиза, Мачу Пикчу, Чичен Ица, Акропол, Римскиот колосеум)*	- Наведува и опишува познати археолошки наоѓалишта во светот	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Учениците добиваат напатствија за изработка на проект за археолошки наоѓалишта **Главна активности-искуствено учење** Поделени во групи изработуваат проект, секоја група за различно наоѓалиште. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крај групите ги презентираат своите проекти и дискутираат **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Прикази за археолошки наоѓалишта во светот и нашата држава. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента. Географска карта географски атлас	-• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување.

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
20. Археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава ***Поими*** (*Кокино, Стоби, Хераклеја, Самилова тврдина)*	-Временски и просторно ги лоцира познатите археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава (на географска карта и на временска лента). -	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Преку дискусија се потсетуваат на познатите археолошки наоѓалишта во светот. **Главна активности-искуствено учење** Се презентираат археолошки наоѓалишта во нашата држава: Кокино (http://tours. rcku. org. mk/eu/Kokino/), Стоби (https://macedoniafromabove. mk/stobi/), Хераклеја **(https://bitola. info/heraclea-lyncestis bitola/),**Самоилова тврдина (http://macedoniafromabove. mk/ohrid/index. htm). Поделени во групи ги разгледуваат и прибираат податоци за секое наоѓалиште. Секое одделно наоѓалиште учениците прво го гледаат преку виртуелна тура. Потоа, поделени во групи, опишуваат што виделе и тоа го споделуваат пред сите, а наставникот укажува на значењето на самото наоѓалиште. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Учениците на крајот се договараат за активностите за наредниот час **Рефлексија**	Прикази за археолошки наоѓалишта во светот и нашата држава. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента. Географска карта географски атлас	-• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности, • учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување.

			Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?		

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	Активности	средства	следење на напредокот
21. Археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава ***Поими*** (Кокино, Стоби, Хераклеја, Самилова тврдина)	-Временски и просторно ги лоцира познатите археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава (на географска карта и на временска лента). -	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Учениците продолжуваат со активностите од претходниот час. **Главна активности-искуствено учење** Учениците во истите групи самите истражуваат каде се наоѓа и од кога потекнува и наодите ги презентираат пред сите. Истата постапка се повторува за секое наоѓалиште одделно. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крајот секое наоѓалиште го лоцираат на географска карта и на временска лента. **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот? .	Прикази за археолошки наоѓалишта во светот и нашата држава. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента. Географска карта географски атлас	*За следење напредокот, се земаат во предвид*:одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности,• учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување. изработката на проектите и домашните задачи,

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
22. Археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава ***Поими*** (Кокино, Стоби, Хераклеја, Самилова тврдина)	-Временски и просторно ги лоцира познатите археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава (на географска карта и на временска лента). -	1	. **Воведна активност-активирање на предзнаењата** Учениците добиваат напатствија за изработка на брошура за археолошки наоѓалишта **Главна активности-искуствено учење** Учениците поделени во групи изработуваат брошури одделно секоја група за едно археолошко наоѓалиште **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** На крај групите ги презентираат изработените брошури и дискутираат (договор за посета на археолошки локалитет Хераклеа Линкестис) **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Прикази за археолошки наоѓалишта во светот и нашата држава. Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента.	*За следење напредокот, се земаат во предвид*:одговорите на прашањата поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности,• учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување. изработката на проектите и домашните задачи,

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
23. Археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава ***Поими*** (Кокино, Стоби, Хераклеја, Самилова тврдина)	Ги лоцира остатоците од поблиското и подалечното минато во околината на своето место на живеење	1	. **Воведна активност-активирање на предзнаењата** Учениците се во посета на археолошкиот локалитет Хераклеа **Главна активности-искуствено учење** Учениците го разгледуваат локалитетот и добиваат информации од стручни лица за локалитетот,за остатоците кои таму се пронајдени,за времето од кога постои. . . Потоа следува посета на музејот каде се изложени пронајдоци од Хераклеа и поделени според временскиот период **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Учениците дискутираат за се она што виделе во археолошкиот локалитет Хераклеа **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Дигитални паметни уреди. • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента	*За следење напредокот, се земаат во предвид*:одговорите на прашањата поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во групните активности,• учеството во истражувањата, • придонесот во изведување на заклучоците, одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување. изработката на проектите и домашните задачи,

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
24. Археолошки наоѓалишта на територијата на нашата држава ***Поими*** (Кокино, Стоби, Хераклеја, Самилова тврдина)	Ги разликува двата големи временски периоди (праисторија и историја) и основните периоди во нивни рамки;Го објаснува сметањето на времето некогаш и денес;Наведува примери на основни видови историски извори;Дава примери на археолошки наоѓалишта кај нас и во светот, ги лоцира временски и просторно	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Се води дискусија по направената посета на локалитетот Хераклеа. Се даваат работни ливчиња за понатамошната активност **Главна активности-искуствено учење** Учениците, поделени во групи, подготвуваат мултимедијални презентации на визуелни историски извори од поблиското и подалечното минато во околината на своето место на живеење. Во презентацијата може да вметнат и усни извори – сеќавања на постарите жители како поткрепа на визуелните извори од поблиското минато. **Завршна активност-извлекување заклу-чоци** Секоја група ја презентира изработената презентација пред другите. **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата:1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствував-те? 3. Што научивте? 4. Како можеме науче-ното да го искористиме во секојдневниот живот?	Дигитални паметни уреди • Списанија, весници, интернет-портали, социјални мрежи. • Аудиовизуелни снимени содржини, апликации, прилагодени на возраста. временска лента	- одговорите од квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување.

содржини (и поими)	**стандарди за оценување**	**Часови и дата на реализација**	**Активности**	**средства**	**следење на напредокот**
25. Активности за следење на постигањата на учениците	Систематизација и проверка на стекнатите знаења	1	**Воведна активност-активирање на предзнаењата** Учениците добиваат работен лист. Го разгледуваат и прашуваат ако нешто им е нејасно. **Главна активности-искуствено учење** Учениците индивидуално го пополнуваат работниот лист. **Завршна активност-извлекување заклучоци** Заеднички се читаат прашањата и одговараат. **Рефлексија** Се води дискусија по прашањата1. Што правевме денеска? 2. Како се чувствувавте? 3. Што научивте? 4. Како може наученото да го користиме во секојдневниот живот? (макс. 5 мин)	Дигитални паметни уреди • Работни листови	• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, практичните изведби поврзани со стандардите за оценување.